

IZVJEŠTAJ O ODRŽANIM KONSULTACIJAMA SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU

TEMA Strategija za borbu protiv korupcije 2024-2028 i Akcijski plan za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028

IZJAVA O SVRSI Usvajanje Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028 i pratećeg Akcijskog plana

OPIS TIJEKA KONSULTACIJA

Metode konsultacija	Statistika
Online konsultacije	Broj učesnika: 1
Datum početka 27.3.2024	Broj komentara: 0
Datum kraja 11.4.2024	Broj prijedloga: 6
	Broj prihvaćenih i djelimično prihvaćenih prijedloga: 3

ZAKLJUČAK:

U procesu provedbe konsultacija na Nacrt Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028. i Akcijskog plana za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028. bila su registrirana tri sudionika a zaprimljeno je 0 komentara i šest prijedloga. Radi davanja jasnijeg pregleda pristiglih prijedloga, moramo naglasiti da se u okviru šest navedenih prijedloga, nalazio veći broj prijedloga od kojih su se neki ponavljali u više navrata. Analizirajući pristigle prijedloge, tri prijedloga su djelomično prihvaćena i ugrađena u Nacrt Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028. i Akcijskog plana za provedbu Strategije za borbu protiv korupcije 2024-2028. Ostala tri prijedloga nisu uvažena zbog razloga neprimjenjivosti, neadekvatnog unosa prijedloga u predviđene rubrike ali i činjenice da su pojedini prijedlozi bili u formi konstatacije bez odgovarajućeg konkretnog prijedloga.

VODITELJ KONSULTACIJA

Igor Ćorluka

Sarajevo, dana 23.5.2024

Koordinator konsultacija

Za Sonja Vujičić

Prikupljeni prijedlozi i komentari na dokument iz online konsultacija

Prijedlozi i komentari na Tri strateška cilja 1

Prijedlozi:

1. STRATEŠKI CILJ 1: OJAČATI SISTEM PREVENCIJE I KOORDINACIJSKIH MEHANIZAMA Strateški program 1.1. Jačanje kapaciteta institucija Prijedlog TI BiH: Detaljnije obrazložiti Strateški program 1.1. Jačanje kapaciteta institucija, uključujući direktno navođenje preporuka relevantnih domaćih i međunarodnih tijela. Obrazloženje: Opisi strateških programa nisu strukturirani na isti način. Neki od strateških programa su detaljno opisani i sadrže analize i preporuke relevantnih domaćih i međunarodnih tijela. Sa druge strane, ovaj strateški program nije detaljno obrazložen. "U kontekstu poboljšanja normativnog okvira, a sa ciljem učinkovitije borbe protiv korupcije, ovaj strateški program će osigurati pokretanje niza inicijativa za usvajanje ali i izmjene i dopune zakona kao što su: Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije, Zakon o zaštiti lica koje prijavljuju korupciju u institucijama BiH, Zakon o transparentnosti vlasništva nad medijima, Zakon o oduzimanju i upravljanju imovinom, Zakon o finansiranju političkih stranaka u BiH, Izborni zakon BiH i drugih." Prijedlog TI BiH: Konkretizovati na koji način će se unapređenjem zakonskog okvira ojačati kapaciteti institucija. Navesti i entitetsko zakonodavstvo koje je neophodno uskladiti u procesu usklađivanja antikorupcijskog zakonodavstva na teritoriji BiH sa međunarodnim obavezama i preporukama i u kojem pravcu bi trebali ići izmjene. Obrazloženje: Predlagač u tekstu ovog strateškog programa navodi samo zakone na nivou BiH, ne tretirajući entitetsko zakonodavstvo. Zbog toga je neophodno konkretnije pojasniti kako će unapređenje zakonskog okvira ojačati kapacitete institucija i pojasniti koji entitetski zakoni se moraju uskladiti sa međunarodnim obavezama i preporukama (npr. Zakon o zaštiti prijavilaca korupcije u FBiH, i sl.). "U tom smislu, ovaj strateški program predviđa niz mjera i aktivnosti koje se odnose na unapređenje zakonodavnog okvira koji reguliše oblast sukoba interesa, održavanje redovnih obuka iz navedene oblasti za imenovane i izabrane zvaničnike i njihove savjetnike." Prijedlog TI BiH: Nakon riječi "unapređenje" dodati "i usklađivanje". Strateški program 1.3. Etično poslovanje u privatnom sektoru "...Sve navedeno upućuje da je neophodno aktivno uključivanje privatnog sektora u kreiranje i provođenje antikorupcijskih politika u svim segmentima poslovanja." Prijedlog TI BiH: Konkretizovati na koji način se planira uključiti privatni sektor u kreiranje i provođenje antikorupcijskih politika u svim segmentima poslovanja. Strateški program 1.4. Odgovorno upravljanje javnim finansijama "Novi strateški okvir za javne nabavke za period 2024 - 2028. donesen je sredinom mjeseca marta 2024. godine, i pretpostavlja da sistem javnih nabavki u BiH bude moderan, transparentan, konkurentan i efikasan, kao i usklađen sa EU pravnim poretkom. Sa aspekta antikorupcijskih politika, kroz ovu strategiju uvode se mjere za jačanje integriteta i borbe protiv korupcije, te općenito osigurava preventivni pristup." Prijedlog TI BiH: Dodati da novi strateški okvir predviđa i usvajanje Novog zakona o javnim nabavkama. Strateški program 1.5. Participacija društva "Institucije u BiH bi trebale nastaviti sa provođenjem Standarda proaktivne transparentnosti kako bi omogućili građanima, organizacijama civilnog društva, akademskoj zajednici i medijima uključenost u borbu protiv korupcije i ostvarili saradnju sa njima." Prijedlog TI BiH: Izmijeniti "Standarda proaktivne transparentnosti" sa "Zakona o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH". Obrazloženje: Proaktivna transparentnost je regulisana novim Zakonom o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH iz 2023. Godine. "Da bi se unaprijedilo okruženje za djelovanje civilnog društva generalno, a pogotovu na polju borbe protiv korupcije, treba osigurati pretpostavke za institucionalno postupanje sa ciljem osiguravanja sloboda izražavanja i medijskog prostora." Prijedlog TI BiH: Konkretizovati pretpostavke za institucionalno postupanje sa ciljem osiguravanja slobode izražavanja i medijskog prostora. Obrazloženje: Osiguranje slobode izražavanja i medijskog prostora dio su prioriteta iz Mišljenja Evropske komisije o aplikaciji BiH za članstvo u EU iz 2019. Godine. Dio ovih prioriteta je naveden i u preporuci Evropske komisije Evropskom vijeću o otvaranju sa pregovora kada se poduzmu svi relevantni koraci, među kojima i: "7. Garantovati slobodu izražavanja i medija i zaštitu novinara, posebno osiguravanjem odgovarajućeg sudskog postupka u slučajevima prijetnji i nasilja nad novinarima i medijskim djelatnicima". Uzimajući u obzir da je u ostvarenju ovog prioriteta, odnosno koraka urađeno malo ili ništa, predlagač treba konkretizovati mjere u ovom Nacrtu. AKCIJSKI PLAN Strateški program 1.1. Jačanje kapaciteta institucija Prijedlog TI BiH: U okviru Strateškog programa 1.1. Jačanje kapaciteta institucija dodati dvije aktivnosti: Promovisanje izgradnje i jačanja institucionalnog integriteta, kroz korištenje različitih alata i instrumenata (uvođenje standarda, samoprocjena, nezavisnih procjena, itd.), kao podrška institucionalizaciji upravljanja integritetom u institucijama - nosilac APIK; Izrada analiza rizika za pojavu korupcije po sektorima, kao osnove za unapređenje prevencije od korupcije u odgovarajućim sektorima - nosilac APIK; Obrazloženje: Uvažavajući Misiju i Strateški cilj Strategije, koji se fokusiraju na prevenciju korupcije, TI BiH predlaže dodatne dvije mjere usmjerene na prevenciju. Ovakva vrsta mjera, u komparativnoj perspektivi odnosno u praksi drugih

zemalja, široko je prepoznata i korištena. Akcenat na korištenje ovakvog pristupa u svojim dokumentima i preporukama stavljaju i ključne međunarodne i stručne organizacije, kao što su OECD, Transparency International i drugi. "1.1.3. Dovršiti pravni okvir vezano za zaštitu lica koja prijavljuju korupciju u BiH u skladu sa preporukama OECD iz 2021. godine i EU direktivom iz 2019. godine - Usvojeni pravni okviri za zaštitu lica koja prijavljuju korupciju u BiH u skladu sa preporukama OECD iz 2021. godine i EU direktivom iz 2019. godine" Prijedlog TI BiH: Navesti kao indikator usvajanje zakona u FBiH i identifikovati zadužene institucije. "1.1.4. Uskladiti normativni okvir za rješavanje sukoba interesa na svim nivoima vlasti u BiH u skladu sa GRECO preporukama, EU standardima, Mišljenjem Venecijanske komisije iz 2021. godine i preporuke iz II ciklusa izvještaja o implementaciji UNCAC-a za BiH - Usklađeni normativni okviri na svim nivoima vlasti u BiH " Prijedlog TI BiH: Navesti kao indikator usvajanje zakona u FBiH i identifikovati zadužene institucije. "1.1.5. Definirati pravni okvir u oblasti lobiranja u skladu sa GRECO preporukama - Kreirane preporuke za sistemsko uvođenje lobiranja kao legitimne prakse" Prijedlog TI BiH: Precizirati da li se mjera odnosi na usvajanje zakona u ovoj oblasti, ili samo na istraživanje oblasti. Uskladiti formulaciju mjere i indikatora u skladu sa time. "1.1.7. Uspostaviti efikasan nadzor i transparentnost prikupljanja i trošenja finansijskih sredstava političkih stranaka i finansijskih izvještaja tokom izbornih kampanja - Usvojen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih stranaka BiH" Prijedlog TI BiH: U formulisanju indikatora referisati se na relevantne preporuke međunarodnih tijela sa ciljem jasnijeg tumačenja. "1.1.8. Normativno urediti oblast organizacije političkih partija u BiH - Uređen normativni okvir na nivoima vlasti u BiH" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati šta podrazumijeva uređen normativni okvir. Obrazloženje: Iz predložene mjere i indikatora nije jasno šta podrazumijeva uređenje normativnog okvira u organizaciji političkih stranaka u BiH (npr. usklađivanje entitetskih zakona, izmjene koje se tiču integriteta i transparentnosti i sl.) "1.1.12. Uspostaviti ured(e) za povrat imovine koji će biti zaduženi podršku pronalaženju, identifikovanju i oduzimanju imovine stečene krivičnim djelom" Prijedlog TI BiH: U Strategiji obrazložiti ulogu ureda za povrat imovine. Obrazloženje: Iz sadržaja Strategije i pratećeg Akcionog plana nije jasna uloga ureda za povrat imovine, obzirom na postojanje agencija za upravljanje oduzetom imovinom. "1.1.13. Usvojiti novi Zakon o VSTV-u u skladu sa EU standardima - Usvojen Zakon u skladu sa EU standardima" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati EU standarde, odnosno segmente kojima će se unaprijediti funkcionisanje VSTV-a. "1.2.1. Implementirati Zakon o sprečavanju sukoba interesa u institucijama na nivou BiH" Prijedlog TI BiH: Proširiti mjeru na implementiranje Zakona o sprečavanju sukoba interesa u FBiH Obrazloženje: Obzirom da akcioni plan predviđa usklađivanje zakonodavstva u oblasti sprečavanja sukoba interesa na svim nivoima vlasti, odnosno usvajanje predmetnog zakona u FBiH, neophodno je proširiti mjeru za implementiranje Zakona u FBiH Akcioni plan: Strateški program 1.4. Odgovorno upravljanje javnim finansijama Prijedlog TI BiH U dijelu Odgovornog upravljanja javnim finansijama potrebno dodati aktivnosti koje se odnose na javne nabavke. Kao osnov ili pomoć u pripremi mjera iz oblasti javnih nabavki može poslužiti Strategija javnih nabavki za period od 2024. do 2028. godine. Dodatno, potrebno je i osvrnuti se na realizaciju ugovora o javnim nabavkama, s obzirom na to da je i samom Strategijom javnih nabavki, kao i revizorskim izvještajima ovo uočeno kao jedan od problema. Nadalje, razmotriti i aktivnosti u vezi sa sprečavanjem sukoba interesa u javnim nabavkama, kroz izradu smjernica o sukobu interesa u javnim nabavkama i donošenje internih akata kojim se precizira način i forma sprečavanja sukoba interesa za sva lica koja su obuhvaćena stavom (3) člana 52. ZJN, "1.4.1. Provoditi finansijsko upravljanje i kontrolu (FUK) na sistemski način" Prijedlog TI BiH: Kao jedan od indikatora realizacije unutar aktivnosti navodi se i „Donošenje internih akata o raščlanjenim postupcima javnih nabavki“, međutim ova obaveza je već propisana aktuelnim Zakonom o javnim nabavkama, gdje se navodi da su ugovorni organi dužni da donesu interni pravilnik koji propisuje i uređuje organizaciju i efikasno vršenje javnih nabavki (Član 13. stavovi (3) i (4) ZJN) "1.4.6. Učiniti dostupnim informacije o dodjeli budžetskih sredstava o iznosu i namjeni sredstava dodjeljenih organizacijama civilnog društva i udruženjima - Javno dostupni godišnji izvještaji na web stranicama institucija; Broj objavljenih izvještaja" Prijedlog TI BiH: Osim dostupnosti informacija o iznosu sredstava, dodati mjere koje se odnose na obavezu postavljanja jasnih kriterijuma i uspostavljanja transparentnost svih faza dodjele i potrošnje budžetskih sredstava. Akcioni plan: Strateški program 1.5. Participacija društva Prijedlog TI BiH: U okviru mjera u ovom strateškom programu uvrstiti i konkretne aktivnosti koje se tiču unapređenja okruženja za djelovanje civilnog društva, neophodnog za aktivnu participaciju. "1.5.1. Analizirati provedbu Zakona o slobodi pristupa informacijama na nivou institucija BiH - Izvršena analiza" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati šta podrazumijeva analiza provedbe. Fokusirati se na efikasnost postupanja institucija, Žalbenog vijeća Vijeća ministara BiH i Suda BiH. Konkretizovati i vremenski okvir kroz obavezu za godišnju analizu provedbe Zakona. "1.5.2. Objavljivati informacije o finansiranju medija iz javnih sredstava" Prijedlog TI BiH: Osim informacija o utrošku javnih sredstava dodjeljenih medijima u BiH objaviti i kriterijume za finansiranje medija iz javnih sredstava. Konkretizovati provodiloce mjere. "1.5.3. Razviti, primijeniti i uvezati digitalne antikorupcijske alate" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati na koja antikorupcijska tijela se ova mjera odnosi. "1.5.4. Provoditi antikorupcijske kampanje i projekte" Prijedlog TI BiH: Definirati ciljne vrijednosti u indikatorima. "1.5.5. Intenzivirati aktivnosti koje imaju za cilj promovisanje slobode izražavanja i medijskog prostora" Prijedlog TI BiH: Pojasniti na šta se odnosi prvi indikator. Konkretizovati na koji način će se osigurati zaštita novinara navedena u drugom indikatoru. "1.6.1. Provoditi edukacije iz oblasti antikorupcije za imenovana i izabrana lica i njihove savjetnike" "1.6.2. Provoditi edukacije iz oblasti antikorupcije za zaposlene u javnom sektoru" "1.6.4. Osigurati redovnu edukaciju i stručno usavršavanje na temu pravosudne etike i integriteta, te acquisa EU i drugog relevantnog međunarodnog prava i standarda" Prijedlog TI BiH: Definirati ciljne brojeve u indikatorima.

2. Str.15. Opšti tekst strategije SWOT analiza: stanja: U slabosti navesti "Nepostojanje analiza slučajeva prijava i tipologija koruptivnih krivičnih djela". Nejasan opis stanja u BiH iz oblasti korupcije po SWOT analizi stanja, prijedlog da se bolje i kvalitetnije opiše stanje. Str.18. Strateški program 1.1. Navesti statističke podatke o broju prijavitelja korupcije, njihov sadašnji status i njihova uloga na društvena kretanja u ovoj oblasti, i uopšte dati osvrt za efekte postojanja i dosadašnje primjene u praksi Zakona o zaštiti prijavitelja (10 godina se primjenjuje, koje su slabosti, zašto se treba mijenjati zakon, šta se pokazalo dobrim, je li loš rezultat stvar unutrašnjih ili vanjskih faktora itd.) I za druge zakone koji se trebaju mijenjati ili usvajati novi, treba navesti efekte (pozitivne i negativne) u dosadašnjoj praksi, i ima li APIK osim potrebe za usklađivanjem sa međunarodnim standardima još ikakva svoja iskustva u radu? Treba analiza stanja, jer su podaci većinom loši. Str.19.-20. Strateški program1.2. Navesti zakonska rješenja na nivou Kantona Sarajevo u vezi sukoba interesa, i drugim kantonima gdje postoje usvojeni zakoni. Navesti analizu stanja o dosadašnjem načinu rada u ovoj oblasti, pozitivnim i negativnim rezultatima oko izvještaja funkcionera, slabostima koje su uočene, i šta se očekuje da će novi zakon unaprijediti. Zadnji dio teksta po ovom programu nije jasan, jer je novi Zakon o sprečavanju sukoba interesa BiH već usvojen (što se i navodi u tekstu), suprotan je i mjerama koje su navedene u akcionom planu, pa to promijeniti i uskladiti. Str.24. Strateški program 1.5. U tekstu koji opisuje digitalizaciju može se zaključiti da ne postoji nikakve registri, a APIK postoji preko 10 godina. Šta je sa obradom podataka o postojanju registara u Kantonu Sarajevo, koji imaju značajno razvijene u praksi registre podataka, treba to navesti u ovom dijelu kao dobar primjer. Str 25. Strateški program 1.6. Dosadašnji rad i iskustva u oblasti antikorupcijskog edukacije treba biti analiziran i predstavljen javnosti u ovom dijelu, bilo kao dokument na koji će se pozvati u tekstu ili napisati šta se dosad pokazalo kao dobro (imalo rezultat u javnosti i utjecaj na moguće koruptivne aktivnosti) i što nije bilo dobro. Ovdje se prvenstveno trebaju navesti iskustva APIKA, njihova analiza stanja.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Tri strateška cilja 1

Prijedlozi i komentari na Tri strateška cilja 2

Prijedlozi:

1. Strateški program 2.3. Finansijske istrage, oduzimanje i upravljanje oduzetom imovinom Prijedlog TI BiH: Strateški program 2.3. proširiti i na jačanje tužilačkih i policijskih kapaciteta. Obrazloženje: Kada su finansijske istrage u pitanju, nadležni organi imaju problem kod provođenja ove vrste istraga, jer su za njih potrebna specifična znanja iz oblasti finansija i ekonomije. AKCIJSKI PLAN Strateški cilj 2 Dokazivanje koruptivnih krivičnih djela i procesuiranja počinitelaca "2.1.1. Jačati kadrovske kapacitete kroz optimizaciju postojećih kadrova, prijem novih kadrova i donošenje adekvatnih propisa" Prijedlog TI BiH: Mijenja se u: "Procjena kapaciteta pravosudnih, policijskih i drugih tijela za otkrivanje, dokazivanje i procesuiranje koruptivnih krivičnih djela" "2.1.2. Provoditi obuke u oblasti otkrivanja i dokazivanja koruptivnih krivičnih djela sa akcentom na primjenu posebnim istražnim radnji, te obuke u otkrivanju i dokazivanju težih povreda službene dužnosti u vezi sa koruptivnim radnjama." Prijedlog TI BiH: Strategijom javnih nabavki za period 2024 - 2028 je predviđena nadogradnja Portala JN sa Razvojem modula za istražne organe, međutim potrebno je dodati i obuke za zaposlene u policiji i tužilaštvu u cilju unapređenja znanja u oblasti javnih nabavki. "2.1.3. Unaprijediti postupanja po revizorskim izvještajima" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati mjere za unapređenje saradnje. "2.1.4 Unaprijediti materijalno - tehničke uslove jedinica za istragu koruptivnih krivičnih djela i jedinica za profesionalne standarde" Prijedlog TI BiH: Umjesto unapređenja materijalno-tehničkih uslova mjerom predvidjeti procjenu kapaciteta jedinica za istragu koruptivnih krivičnih djela i jedinica za profesionalne standarde. Konkretizovati institucije na koje se mjera odnosi. "2.1.5. Unaprijediti sistem izvještavanja za efikasno praćenje učinka u istragama koruptivnih krivičnih djela od prijema krivične prijave do okončanja krivičnog postupka i težih povreda službene dužnosti u vezi sa koruptivnim radnjama" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati na izvještavanje koga se odnosi mjera i dodati mjere koje se tiču naredbi o neprovođenju ili obustavi istraga, te objavljivanju obrazloženja za predmete korupcije. "2.1.6. Analizirati sudske presude u predmetima korupcije" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati ko i šta analizira. "2.2.1. Unaprijediti razmjene informacija između policijskih, poreznih, pravosudnih i drugih institucija u BiH" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati aktivnosti za unapređenje saradnje. "2.2.2. Unaprijediti operativnu saradnju policijskih agencija sa tužilaštvima i drugim institucijama" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati aktivnosti za unapređenje saradnje. "2.3.1. Unaprijediti finansijske istrage" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati na koji način će se unaprijediti finansijske istrage. "2.3.2. Educirati državne, policijske, porezne službenike, te službenike i nosioce pravosudnih funkcija" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati oblasti edukacija. "2.3.3. Unaprijediti propise kojima će se regulisati svi aspekti za provođenje finansijskih istraga." Prijedlog TI BiH: Konkretizovati na koje propise se mjera odnosi i u kom pravcu se treba unaprijediti.

2. Str.26. Strateški cilj 2. Uopšteno kroz cilj ili kroz pripadajuće programe dopuniti Navedite relevantnu statistiku i izvor tih podataka, dati analizu i feminologiju slučajeva, (pogotovo se trebaju analizirati djela visoke korupcije), ima li presuda po prijavama iz APIKA itd. Obzirom da je navedeno da APIK priprema izvještaje o dobrim praksama za međunarodne faktore (EPAC mreza, ACN mreza), šta je izvor ili predmet ovih izvještaja dosad bilo, navesti bar podatak ko se i kako izvještavao po ovom pitanju dosad, i kakve su napisane analize.

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Tri strateška cilja 2

Prijedlozi i komentari na Tri strateška cilja 3

Prijedlozi:

1. Strateški program 3.1. Koordinacija i saradnja institucionalnih kapaciteta za sprječavanje korupcije "S tim u vezi, planirane su aktivnosti koje uključuju nastavak profesionalizacije tijela za sprječavanje korupcije u BiH, potpisivanje memoranduma o razumijevanju i saradnji te poboljšanje komunikacijskih kanala sa relevantnim javnim institucijama. Ovaj strateški program obuhvata i uspostavu informaciono-komunikacijske mreže sa ciljem dinamiziranja procesa razmjene informacija relevantnih u borbi protiv korupcije." Prijedlog TI BiH: Formulirati prvu rečenicu tako da se odnosi na profesionalizaciju svih tijela važnih za sprečavanje i sankcionisanje korupcije. Obrazloženje: Iako se u tekstu Strategije najčešće referiše na pravosuđe i antikorupcijska tijela, potrebno je staviti veći fokus na postojeća nadzorna tijela i agencije koje imaju represivne mehanizme na raspolaganju (npr. Komisije za sukob interesa, Agencija za javne nabavke BiH, Centralna izborna komisija BiH i dr.) Strateški program 3.2. Regionalna i međunarodna saradnja "S tim u vezi, a uvažavajući aktuelni trenutak strateškog planiranja antikorupcijskih politika, neophodno je posebno projicirati specifične mjere i aktivnosti usmjerene na provedbu preporuka datih od strane međunarodnih organizacija. Tako je UNODC, u okviru drugog preglednog kruga revizije implementacije UNCAC-a poseban fokus dao na provedbu preporuka iz domena prevencije korupcije sa fokusom na unaprijeđenje zaštićenog prijavljivanja korupcije i promocije kodeksa ponašanja u institucijama sa javnim ovlaštenjima u BiH, koje su pored UNCAC-a detektovane i u okviru saradnje sa OECD. U okviru provedbe GRECO preporuka, između ostalog, naglasak je stavljen i na uspostavu sistema obuke i procjene rizika od korupcije za najviše izabrane zvaničnike BiH." Prijedlog TI BiH: Prebaciti označeni dio teksta u Strateški program 1.1. Jačanje kapaciteta institucija Obrazloženje: Označeni tekst predstavlja obaveze BiH da implementira preporuke u različitim oblastima vezano za interne kapacitete i usklađivanje zakonodavstva sa međunarodnim standardima. Obzirom da se ne odnosi na Strateški program 3.2. Regionalna i međunarodna saradnja, tekst potrebno prebaciti u Strateški program 1.1. Jačanje kapaciteta institucija. AKCIJSKI PLAN "3.1.1. Dovođenje procesa uspostave i operacionalizacije profesionalnih tijela za sprječavanje korupcije u BiH" Prijedlog TI BiH: U indikatorima konkretizovati koja tijela nisu profesionalizovana. "3.1.2. Podržati tijela za sprječavanje korupcije u BiH" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati na koju vrstu podrške se odnosi, koja tijela i na koji način. "3.1.3. Uspostaviti institucionalnu saradnju između nadležnih institucija sa ciljem efikasnog sprečavanja korupcije" Prijedlog TI BiH: Konkretizovati na koju vrstu saradnje se mjera odnosi. "3.1.5. Usvojiti planove integriteta u institucijama BiH u skladu sa Strategijom i Akcionim planom" Prijedlog TI BiH: Naziv mjere izmijeniti u "Jačanje mehanizama integriteta institucija". Osim usvajanja mehanizama integriteta fokusirati se na implementaciju usvojenih planova, izvještavanje i objavljivanje izvještaja o implementaciji Planova integriteta.
2. Str.30. Strateški program 3.1. Navedite opis konkretnih dosadašnjih aktivnosti APIKA u vezi koordinacije, koji su rezultati tih aktivnosti, jer je ovo važna funkcija APIKA, a nije napisano kakvo je postojeće i stvarno stanje za ovu nadležnost. Za Globe mrezu bitna je objektivnost: ima li APIK ostvarene operativne kontakte dosad obzirom na nerazvijen operativni rad, (mjera 3.2.2. može li ubudućnosti APIK biti provoditelj ovih aktivnosti i u kom kapacitetu?)

Komentari:

Zbirni odgovor i obrazloženje na Tri strateška cilja 3

Novi prijedlozi

Naziv:

GENERALNI KOMENTARI NA SADRŽAJ I KONCEPT STRATEGIJE

Tekst:

Razumijevajući potrebu da se Strategija promptno uputi u proceduru, imajući u vidu dužinu vremenskog perioda koji je protekao bez postojanja strateškog dokumenta, ipak je neophodno ukazati na veoma kratak rok koji je ostavljen za javne konsultacije, imajući u vidu da su rokovi za druge strateške dokumente bili značajno duži. Takođe, smatramo da Nacrt Strategije nije inkorporirao sve komentare i prijedloge na koje su upućivale organizacije civilnog društva, uključujući i TI BiH koji je bio uključen i u samu organizaciju sastanaka Radne grupe, posebno u smislu opsega Strategije, nivoa specifičnosti predviđenih aktivnosti, mjerljivosti učinka, te jasne raspodjele zaduženja i određivanje nosilaca predviđenih aktivnosti. Strategiju i mjere predviđene Akcionim planom je neophodno značajno razraditi, posebno u smislu odnosa između ciljeva, predviđenih mjera i konkretnih aktivnosti koje je neophodno preduzeti da bi se mjere i ciljevi ostvarili. Analiza postojećeg stanja nije pružila adekvatnu osnovu za postavljanje početnih indikatora, pa tako ni konkretnih, mjerljivih indikatora uspjeha. Ovo će značajno uticati na mogućnosti i dosege monitoringa i evaluacije, a što je bilo problematično i za mjerenje uspješnosti prethodnih strateških dokumenata. Kada je riječ o strateškim programima i Akcionom planu, mjere koje se odnose na unapređenje zakonskog i institucionalnog okvira je neophodno proširiti na sve relevantne nivoe vlasti, imajući u vidu da bi ova Strategija trebala biti krovni strateški dokument, te kako bi se osiguralo usklađivanje strateških dokumenata kroz sve nivoe vlasti. Pored toga, potrebno je jasno određivanje nosilaca aktivnosti, s obzirom na primjetnu praksu kroz dokument da se kao nosioci generalno određuju sve institucije ili svi organi. Mjere koje se odnose na unapređenje zakonskog okvira je takođe neophodno dodatno konkretizovati na način da se odrede jasne smjernice u kojem pravcu će ići unapređenja, posebno imajući u vidu postojanje konkretnih preporuka relevantnih međunarodnih institucija i organizacija, a kako bi se pružila adekvatna osnova za ocjenu ispunjenosti i izbjegla praksa da se bilo koja izmjena predmetnog zakona, pa makar bila i nazadna, smatra ispunjenjem mjere. Veliki broj mjera koji se odnosi na unapređenje primjene postojećih propisa ili saradnje između institucija mora biti dodatno razrađen na način da predlaže konkretne aktivnosti koje će doprinijeti datom unapređenju, adresirajući potrebe institucija (za koje treba prvobitno provesti analizu potreba i kapaciteta da bi mogli biti adresirani) i već identifikovane nedostatke. U tom smislu, pojedine mjere (a pojedinačni TI BiH prijedlozi su razvrstani prema istima) je potrebno značajno razraditi kako bi bile jasne, konkretne i specifično delegirane nadležnim institucijama, uzimajući u obzir ulogu i nadležnosti istih. Nadalje, indikatora su veoma često formulisani kao aktivnosti, a ne kao mjerljivi pokazatelji učinka, te je potrebno metodološki razgraničiti segmente Akcionog plana na način da postavlja jasne mjere/ciljeve, aktivnosti koje se provode da bi se isti ostvarili/proveli, te indikatore koji pokazuju nivo provedbe i učinka, a koji moraju postavljati ciljne vrijednosti koje bi postavljale planirani okvir. Ovo samim tim podrazumijeva i postavljanje početnih vrijednosti u odnosu na postojeće stanje. Na isti način treba predvidjeti konkretne aktivnosti i obavezu razmjene podataka i rokove izvještavanja relevantnim institucijama, kako bi bilo omogućeno praćenje provedbe, posebno imajući u vidu dosadašnje izazove u ovom segmentu. TI BiH ovim putem još jednom predlaže da se predloženi dokument u značajnoj mjeri doradi kako bi zaista ispunio svrhu, predvidio jasne pravce djelovanja koji će suštinski doprinijeti prevenciji i borbi protiv korupcije, napominjući da bez obzira na hitnu potrebu njegovog usvajanja, pristupu njegovoj izradi se mora ozbiljno pristupiti i u isto vrijeme iskoristiti da propisane mjere odgovaraju potrebama, rizicima i situaciji kroz sektore i sve nivoe vlasti. U suprotnim, Bosna i Hercegovina će dobiti još jedan strateško dokument koji neće biti niti ozbiljno shvaćen i prihvaćen od strane institucija koje bi trebalo da ga provode, neće osigurati ostvarivanje željenih rezultata, te neće biti moguće ni ocijeniti nivo njegovog učinka i provedbe. SWOT analiza stanja u oblasti borbe protiv korupcije "Identifikovane slabosti u neefikasnom sistemu javnih institucija u sprječavanju korupcije, kao i nedostatak adekvatnog normativnog i institucionalnog okvira stvaraju pravnu neizvjesnost i

narušavanje povjerenja javnosti. Nedostatak transparentnosti i inkluzivnosti u procesu donošenja odluka predstavljaju ključne izazove koje treba prevladati. Primjena međunarodnih standarda u borbi protiv korupcije može značajno poboljšati poziciju BiH i pomoći njenom razvoju. Međunarodna podrška pruža dodatne resurse i ekspertizu za rješavanje navedenih slabosti kroz usvajanje najboljih praksi. Usporavanje integracija u EU, bosanskohercegovačkom sistemu borbe protiv korupcije onemogućit će pristup fondovima i tehničkoj pomoći, samim tim pojačavaju se prijetnje geopolitičkoj stabilnosti, što uzrokuje loše pozicioniranje BiH na međunarodnoj sceni....” Prijedlog Transparency International u BiH: Konkretnije identifikovati slabosti normativnog i institucionalnog okvira. Konkretizovati međunarodne standarde koje je neophodno primijeniti i referisati se na njih u ciljevima i mjerama. Opći cilj “... Smanjenje stvarnog i percipiranog nivoa korupcije, jačanje životnih uslova svih građana, efikasnije upravljanje rizicima korupcije, afirmacija pozitivnih društvenih vrijednosti kao što su integritet, odgovornost i transparentnost, povratak povjerenja građana u institucije vlasti i stvaranje uslova za snažniji privredni razvoj, a sve uz intenzivniju podršku donosilaca odluka i strateških partnera u borbi protiv korupcije...” Prijedlog TI BiH: Riječ “jačanje” zamijeniti sa “unaprijediti” ili “poboljšati” u kontekstu životnih uslova. Riječ “povratak” zamijeniti sa “povećanje” u kontekstu na povjerenje građana. MONITORING I EVALUACIJA “Također, navedeni sistem pruža kvalitetnu osnovu za revidiranje Akcionog plana, čime se osigurava kontinuirano poboljšanje efikasnosti provedbe Strategije i Akcionog plana. S tim u vezi, vrlo je važan kvalitet informacija koje će se prikupljati putem monitoringa i evaluacije kako bi se osigurali pouzdani i objektivni izvještaji. Za realizaciju strateških ciljeva, institucije BiH će koristiti finansijska sredstva planirana u okviru svojih redovnih godišnjih budžeta, kao i međunarodnu projektnu i bilateralnu podršku i pomoć eksternih partnera u provedbi specifičnih aktivnosti.” Prijedlog TI BiH: Navesti način saradnje institucija BiH sa institucijama na drugim nivoima vlasti, a u svrhu implementacije ove Strategije. Također, konkretizovati na koji način će se pratiti implementacija obaveza na drugim nivoima vlasti.

Naziv:

GENERALNI KOMENTARI NA SADRŽAJ I KONCEPT STRATEGIJE

Tekst:

Razumijevajući potrebu da se Strategija promptno uputi u proceduru, imajući u vidu dužinu vremenskog perioda koji je protekao bez postojanja strateškog dokumenta, ipak je neophodno ukazati na veoma kratak rok koji je ostavljen za javne konsultacije, imajući u vidu da su rokovi za druge strateške dokumente bili značajno duži. Takođe, smatramo da Nacrt Strategije nije inkorporirao sve komentare i prijedloge na koje su upućivale organizacije civilnog društva, uključujući i TI BiH koji je bio uključen i u samu organizaciju sastanaka Radne grupe, posebno u smislu opsega Strategije, nivoa specifičnosti predviđenih aktivnosti, mjerljivosti učinka, te jasne raspodjele zaduženja i određivanje nosilaca predviđenih aktivnosti. Strategiju i mjere predviđene Akcionim planom je neophodno značajno razraditi, posebno u smislu odnosa između ciljeva, predviđenih mjera i konkretnih aktivnosti koje je neophodno preduzeti da bi se mjere i ciljevi ostvarili. Analiza postojećeg stanja nije pružila adekvatnu osnovu za postavljanje početnih indikatora, pa tako ni konkretnih, mjerljivih indikatora uspjeha. Ovo će značajno uticati na mogućnosti i dosege monitoringa i evaluacije, a što je bilo problematično i za mjerenje uspješnosti prethodnih strateških dokumenata. Kada je riječ o strateškim programima i Akcionom planu, mjere koje se odnose na unapređenje zakonskog i institucionalnog okvira je neophodno proširiti na sve relevantne nivoe vlasti, imajući u vidu da bi ova Strategija trebala biti krovni strateški dokument, te kako bi se osiguralo usklađivanje strateških dokumenata kroz sve nivoe vlasti. Pored toga, potrebno je jasno određivanje nosilaca aktivnosti, s obzirom na primjetnu praksu kroz dokument da se kao nosioci generalno određuju sve institucije ili svi organi. Mjere koje se odnose na unapređenje zakonskog okvira je takođe neophodno dodatno konkretizovati na način da se odrede jasne smjernice u kojem pravcu će ići unapređenja, posebno imajući u vidu postojanje konkretnih preporuka relevantnih međunarodnih institucija i organizacija, a kako bi se pružila adekvatna osnova za ocjenu ispunjenosti i izbjegla praksa da se bilo koja izmjena predmetnog zakona, pa makar bila i nazadna, smatra ispunjenjem mjere. Veliki broj mjera koji se odnosi na unapređenje primjene postojećih propisa ili saradnje između institucija mora biti dodatno razrađen na način da predlaže konkretne aktivnosti koje će doprinijeti datom

unapređenju, adresirajući potrebe institucija (za koje treba prvobitno provesti analizu potreba i kapaciteta da bi mogli biti adresirani) i već identifikovane nedostatke. U tom smislu, pojedine mjere (a pojedinačni TI BiH prijedlozi su razvrstani prema istima) je potrebno značajno razraditi kako bi bile jasne, konkretne i specifično delegirane nadležnim institucijama, uzimajući u obzir ulogu i nadležnosti istih. Nadalje, indikatori su veoma često formulisani kao aktivnosti, a ne kao mjerljivi pokazatelji učinka, te je potrebno metodološki razgraničiti segmente Akcionog plana na način da postavlja jasne mjere/ciljeve, aktivnosti koje se provode da bi se isti ostvarili/proveli, te indikatore koji pokazuju nivo provedbe i učinka, a koji moraju postavljati ciljne vrijednosti koje bi postavljale planirani okvir. Ovo samim tim podrazumijeva i postavljanje početnih vrijednosti u odnosu na postojeće stanje. Na isti način treba predvidjeti konkretne aktivnosti i obavezu razmjene podataka i rokove izvještavanja relevantnim institucijama, kako bi bilo omogućeno praćenje provedbe, posebno imajući u vidu dosadašnje izazove u ovom segmentu. TI BiH ovim putem još jednom predlaže da se predloženi dokument u značajnoj mjeri doradi kako bi zaista ispunio svrhu, predvidio jasne pravce djelovanja koji će suštinski doprinijeti prevenciji i borbi protiv korupcije, napominjući da bez obzira na hitnu potrebu njegovog usvajanja, pristupu njegovoj izradi se mora ozbiljno pristupiti i u isto vrijeme iskoristiti da propisane mjere odgovaraju potrebama, rizicima i situaciji kroz sektore i sve nivoe vlasti. U suprotnim, Bosna i Hercegovina će dobiti još jedan strateško dokument koji neće biti niti ozbiljno shvaćen i prihvaćen od strane institucija koje bi trebalo da ga provode, neće osigurati ostvarivanje željenih rezultata, te neće biti moguće ni ocijeniti nivo njegovog učinka i provedbe. SWOT analiza stanja u oblasti borbe protiv korupcije "Identifikovane slabosti u neefikasnom sistemu javnih institucija u sprječavanju korupcije, kao i nedostatak adekvatnog normativnog i institucionalnog okvira stvaraju pravnu neizvjesnost i narušavanje povjerenja javnosti. Nedostatak transparentnosti i inkluzivnosti u procesu donošenja odluka predstavljaju ključne izazove koje treba prevladati. Primjena međunarodnih standarda u borbi protiv korupcije može značajno poboljšati poziciju BiH i pomoći njenom razvoju. Međunarodna podrška pruža dodatne resurse i ekspertizu za rješavanje navedenih slabosti kroz usvajanje najboljih praksi. Usporavanje integracija u EU, bosanskohercegovačkom sistemu borbe protiv korupcije onemogućit će pristup fondovima i tehničkoj pomoći, samim tim pojačavaju se prijetnje geopolitičkoj stabilnosti, što uzrokuje loše pozicioniranje BiH na međunarodnoj sceni..." Prijedlog Transparency International u BiH: Konkretnije identifikovati slabosti normativnog i institucionalnog okvira. Konkretizovati međunarodne standarde koje je neophodno primijeniti i referisati se na njih u ciljevima i mjerama. Opći cilj "... Smanjenje stvarnog i percipiranog nivoa korupcije, jačanje životnih uslova svih građana, efikasnije upravljanje rizicima korupcije, afirmacija pozitivnih društvenih vrijednosti kao što su integritet, odgovornost i transparentnost, povratak povjerenja građana u institucije vlasti i stvaranje uslova za snažniji privredni razvoj, a sve uz intenzivniju podršku donosilaca odluka i strateških partnera u borbi protiv korupcije..." Prijedlog TI BiH: Riječ "jačanje" zamijeniti sa "unaprijediti" ili "poboljšati" u kontekstu životnih uslova. Riječ "povratak" zamijeniti sa "povećanje" u kontekstu na povjerenje građana. MONITORING I EVALUACIJA "Također, navedeni sistem pruža kvalitetnu osnovu za revidiranje Akcionog plana, čime se osigurava kontinuirano poboljšanje efikasnosti provedbe Strategije i Akcionog plana. S tim u vezi, vrlo je važan kvalitet informacija koje će se prikupljati putem monitoringa i evaluacije kako bi se osigurali pouzdani i objektivni izvještaji. Za realizaciju strateških ciljeva, institucije BiH će koristiti finansijska sredstva planirana u okviru svojih redovnih godišnjih budžeta, kao i međunarodnu projektnu i bilateralnu podršku i pomoć eksternih partnera u provedbi specifičnih aktivnosti." Prijedlog TI BiH: Navesti način saradnje institucija BiH sa institucijama na drugim nivoima vlasti, a u svrhu implementacije ove Strategije. Također, konkretizovati na koji način će se pratiti implementacija obaveza na drugim nivoima vlasti.

Naziv:

GENERALNI KOMENTARI NA SADRŽAJ I KONCEPT STRATEGIJE

Tekst:

Razumijevajući potrebu da se Strategija promptno uputi u proceduru, imajući u vidu dužinu vremenskog perioda koji je protekao bez postojanja strateškog dokumenta, ipak je neophodno ukazati na veoma kratak rok koji je ostavljen za javne konsultacije, imajući u vidu da su rokovi za druge strateške dokumente bili značajno duži. Takođe, smatramo da Nacrt Strategije nije inkorporirao sve komentare i prijedloge na koje su upućivale organizacije civilnog društva, uključujući i TI BiH koji je bio uključen i u samu organizaciju sastanaka Radne grupe, posebno u smislu opsega Strategije, nivoa specifičnosti predviđenih aktivnosti, mjerljivosti učinka, te jasne raspodjele zaduženja i određivanje nosilaca predviđenih aktivnosti. Strategiju i mjere predviđene Akcionim planom je neophodno značajno razraditi, posebno u smislu odnosa između ciljeva, predviđenih mjera i konkretnih aktivnosti koje je neophodno preduzeti da bi se mjere i ciljevi ostvarili. Analiza postojećeg stanja nije pružila adekvatnu osnovu za postavljanje početnih indikatora, pa tako ni konkretnih, mjerljivih indikatora uspjeha. Ovo će značajno uticati na mogućnosti i dosege monitoringa i evaluacije, a što je bilo problematično i za mjerenje uspješnosti prethodnih strateških dokumenata. Kada je riječ o strateškim programima i Akcionom planu, mjere koje se odnose na unapređenje zakonskog i institucionalnog okvira je neophodno proširiti na sve relevantne nivoe vlasti, imajući u vidu da bi ova Strategija trebala biti krovni strateški dokument, te kako bi se osiguralo usklađivanje strateških dokumenata kroz sve nivoe vlasti. Pored toga, potrebno je jasno određivanje nosilaca aktivnosti, s obzirom na primjetnu praksu kroz dokument da se kao nosioci generalno određuju sve institucije ili svi organi. Mjere koje se odnose na unapređenje zakonskog okvira je takođe neophodno dodatno konkretizovati na način da se odrede jasne smjernice u kojem pravcu će ići unapređenja, posebno imajući u vidu postojanje konkretnih preporuka relevantnih međunarodnih institucija i organizacija, a kako bi se pružila adekvatna osnova za ocjenu ispunjenosti i izbjegla praksa da se bilo koja izmjena predmetnog zakona, pa makar bila i nazadna, smatra ispunjenjem mjere. Veliki broj mjera koji se odnosi na unapređenje primjene postojećih propisa ili saradnje između institucija mora biti dodatno razrađen na način da predlaže konkretne aktivnosti koje će doprinijeti datom unapređenju, adresirajući potrebe institucija (za koje treba prvobitno provesti analizu potreba i kapaciteta da bi mogli biti adresirani) i već identifikovane nedostatke. U tom smislu, pojedine mjere (a pojedinačni TI BiH prijedlozi su razvrstani prema istima) je potrebno značajno razraditi kako bi bile jasne, konkretne i specifično delegirane nadležnim institucijama, uzimajući u obzir ulogu i nadležnosti istih. Nadalje, indikator su veoma često formulisani kao aktivnosti, a ne kao mjerljivi pokazatelji učinka, te je potrebno metodološki razgraničiti segmente Akcionog plana na način da postavlja jasne mjere/ciljeve, aktivnosti koje se provode da bi se isti ostvarili/proveli, te indikatore koji pokazuju nivo provedbe i učinka, a koji moraju postavljati ciljne vrijednosti koje bi postavljale planirani okvir. Ovo samim tim podrazumijeva i postavljanje početnih vrijednosti u odnosu na postojeće stanje. Na isti način treba predvidjeti konkretne aktivnosti i obavezu razmjene podataka i rokove izvještavanja relevantnim institucijama, kako bi bilo omogućeno praćenje provedbe, posebno imajući u vidu dosadašnje izazove u ovom segmentu. TI BiH ovim putem još jednom predlaže da se predloženi dokument u značajnoj mjeri doradi kako bi zaista ispunio svrhu, predvidio jasne pravce djelovanja koji će suštinski doprinijeti prevenciji i borbi protiv korupcije, napominjući da bez obzira na hitnu potrebu njegovog usvajanja, pristupu njegovoj izradi se mora ozbiljno pristupiti i u isto vrijeme iskoristiti da propisane mjere odgovaraju potrebama, rizicima i situaciji kroz sektore i sve nivoe vlasti. U suprotnim, Bosna i Hercegovina će dobiti još jedan strateško dokument koji neće biti niti ozbiljno shvaćen i prihvaćen od strane institucija koje bi trebalo da ga provode, neće osigurati ostvarivanje željenih rezultata, te neće biti moguće ni ocijeniti nivo njegovog učinka i provedbe. SWOT analiza stanja u oblasti borbe protiv korupcije "Identifikovane slabosti u neefikasnom sistemu javnih institucija u sprječavanju korupcije, kao i nedostatak adekvatnog normativnog i institucionalnog okvira stvaraju pravnu neizvjesnost i narušavanje povjerenja javnosti. Nedostatak transparentnosti i inkluzivnosti u procesu donošenja odluka predstavljaju ključne izazove koje treba prevladati. Primjena međunarodnih standarda u borbi protiv korupcije može značajno poboljšati poziciju BiH i pomoći njenom razvoju. Međunarodna podrška

pruža dodatne resurse i ekspertizu za rješavanje navedenih slabosti kroz usvajanje najboljih praksi. Usporavanje integracija u EU, bosanskohercegovačkom sistemu borbe protiv korupcije onemogućit će pristup fondovima i tehničkoj pomoći, samim tim pojačavaju se prijetnje geopolitičkoj stabilnosti, što uzrokuje loše pozicioniranje BiH na međunarodnoj sceni...." Prijedlog Transparency International u BiH: Konkretnije identifikovati slabosti normativnog i institucionalnog okvira. Konkretizovati međunarodne standarde koje je neophodno primijeniti i referisati se na njih u ciljevima i mjerama. Opći cilj "... Smanjenje stvarnog i percipiranog nivoa korupcije, jačanje životnih uslova svih građana, efikasnije upravljanje rizicima korupcije, afirmacija pozitivnih društvenih vrijednosti kao što su integritet, odgovornost i transparentnost, povratak povjerenja građana u institucije vlasti i stvaranje uslova za snažniji privredni razvoj, a sve uz intenzivniju podršku donosilaca odluka i strateških partnera u borbi protiv korupcije..." Prijedlog TI BiH: Riječ "jačanje" zamijeniti sa "unaprijediti" ili "poboljšati" u kontekstu životnih uslova. Riječ "povratak" zamijeniti sa "povećanje" u kontekstu na povjerenje građana. MONITORING I EVALUACIJA "Također, navedeni sistem pruža kvalitetnu osnovu za revidiranje Akcionog plana, čime se osigurava kontinuirano poboljšanje efikasnosti provedbe Strategije i Akcionog plana. S tim u vezi, vrlo je važan kvalitet informacija koje će se prikupljati putem monitoringa i evaluacije kako bi se osigurali pouzdani i objektivni izvještaji. Za realizaciju strateških ciljeva, institucije BiH će koristiti finansijska sredstva planirana u okviru svojih redovnih godišnjih budžeta, kao i međunarodnu projektnu i bilateralnu podršku i pomoć eksternih partnera u provedbi specifičnih aktivnosti." Prijedlog TI BiH: Navesti način saradnje institucija BiH sa institucijama na drugim nivoima vlasti, a u svrhu implementacije ove Strategije. Također, konkretizovati na koji način će se pratiti implementacija obaveza na drugim nivoima vlasti.

Naziv:

GENERALNI KOMENTARI NA SADRŽAJ I KONCEPT STRATEGIJE

Tekst:

Razumijevajući potrebu da se Strategija promptno uputi u proceduru, imajući u vidu dužinu vremenskog perioda koji je protekao bez postojanja strateškog dokumenta, ipak je neophodno ukazati na veoma kratak rok koji je ostavljen za javne konsultacije, imajući u vidu da su rokovi za druge strateške dokumente bili značajno duži. Takođe, smatramo da Nacrt Strategije nije inkorporirao sve komentare i prijedloge na koje su upućivale organizacije civilnog društva, uključujući i TI BiH koji je bio uključen i u samu organizaciju sastanaka Radne grupe, posebno u smislu opsega Strategije, nivoa specifičnosti predviđenih aktivnosti, mjerljivosti učinka, te jasne raspodjele zaduženja i određivanje nosilaca predviđenih aktivnosti. Strategiju i mjere predviđene Akcionim planom je neophodno značajno razraditi, posebno u smislu odnosa između ciljeva, predviđenih mjera i konkretnih aktivnosti koje je neophodno preduzeti da bi se mjere i ciljevi ostvarili. Analiza postojećeg stanja nije pružila adekvatnu osnovu za postavljanje početnih indikatora, pa tako ni konkretnih, mjerljivih indikatora uspjeha. Ovo će značajno uticati na mogućnosti i dosege monitoringa i evaluacije, a što je bilo problematično i za mjerenje uspješnosti prethodnih strateških dokumenata. Kada je riječ o strateškim programima i Akcionom planu, mjere koje se odnose na unapređenje zakonskog i institucionalnog okvira je neophodno proširiti na sve relevantne nivoe vlasti, imajući u vidu da bi ova Strategija trebala biti krovni strateški dokument, te kako bi se osiguralo usklađivanje strateških dokumenata kroz sve nivoe vlasti. Pored toga, potrebno je jasno određivanje nosilaca aktivnosti, s obzirom na primjetnu praksu kroz dokument da se kao nosioci generalno određuju sve institucije ili svi organi. Mjere koje se odnose na unapređenje zakonskog okvira je takođe neophodno dodatno konkretizovati na način da se odrede jasne smjernice u kojem pravcu će ići unapređenja, posebno imajući u vidu postojanje konkretnih preporuka relevantnih međunarodnih institucija i organizacija, a kako bi se pružila adekvatna osnova za ocjenu ispunjenosti i izbjegla praksa da se bilo koja izmjena predmetnog zakona, pa makar bila i nazadna, smatra ispunjenjem mjere. Veliki broj mjera koji se odnosi na unapređenje primjene postojećih propisa ili saradnje između institucija mora biti dodatno razrađen na način da predlaže konkretne aktivnosti koje će doprinijeti datom unapređenju, adresirajući potrebe institucija (za koje treba prvobitno provesti analizu potreba i

kapaciteta da bi mogli biti adresirani) i već identifikovane nedostatke. U tom smislu, pojedine mjere (a pojedinačni TI BiH prijedlozi su razvrstani prema istima) je potrebno značajno razraditi kako bi bile jasne, konkretne i specifično delegirane nadležnim institucijama, uzimajući u obzir ulogu i nadležnosti istih. Nadalje, indikatori su veoma često formulisani kao aktivnosti, a ne kao mjerljivi pokazatelji učinka, te je potrebno metodološki razgraničiti segmente Akcionog plana na način da postavlja jasne mjere/ciljeve, aktivnosti koje se provode da bi se isti ostvarili/proveli, te indikatore koji pokazuju nivo provedbe i učinka, a koji moraju postavljati ciljane vrijednosti koje bi postavljale planirani okvir. Ovo samim tim podrazumijeva i postavljanje početnih vrijednosti u odnosu na postojeće stanje. Na isti način treba predvidjeti konkretne aktivnosti i obavezu razmjene podataka i rokove izvještavanja relevantnim institucijama, kako bi bilo omogućeno praćenje provedbe, posebno imajući u vidu dosadašnje izazove u ovom segmentu. TI BiH ovim putem još jednom predlaže da se predloženi dokument u značajnoj mjeri doradi kako bi zaista ispunio svrhu, predvidio jasne pravce djelovanja koji će suštinski doprinijeti prevenciji i borbi protiv korupcije, napominjući da bez obzira na hitnu potrebu njegovog usvajanja, pristupu njegovoj izradi se mora ozbiljno pristupiti i u isto vrijeme iskoristiti da propisane mjere odgovaraju potrebama, rizicima i situaciji kroz sektore i sve nivoe vlasti. U suprotnim, Bosna i Hercegovina će dobiti još jedan strateško dokument koji neće biti niti ozbiljno shvaćen i prihvaćen od strane institucija koje bi trebalo da ga provode, neće osigurati ostvarivanje željenih rezultata, te neće biti moguće ni ocijeniti nivo njegovog učinka i provedbe. SWOT analiza stanja u oblasti borbe protiv korupcije "Identifikovane slabosti u neefikasnom sistemu javnih institucija u sprječavanju korupcije, kao i nedostatak adekvatnog normativnog i institucionalnog okvira stvaraju pravnu neizvjesnost i narušavanje povjerenja javnosti. Nedostatak transparentnosti i inkluzivnosti u procesu donošenja odluka predstavljaju ključne izazove koje treba prevladati. Primjena međunarodnih standarda u borbi protiv korupcije može značajno poboljšati poziciju BiH i pomoći njenom razvoju. Međunarodna podrška pruža dodatne resurse i ekspertizu za rješavanje navedenih slabosti kroz usvajanje najboljih praksi. Usporavanje integracija u EU, bosanskohercegovačkom sistemu borbe protiv korupcije onemogućit će pristup fondovima i tehničkoj pomoći, samim tim pojačavaju se prijetnje geopolitičkoj stabilnosti, što uzrokuje loše pozicioniranje BiH na međunarodnoj sceni...." Prijedlog Transparency International u BiH: Konkretnije identifikovati slabosti normativnog i institucionalnog okvira. Konkretizovati međunarodne standarde koje je neophodno primijeniti i referisati se na njih u ciljevima i mjerama. Opći cilj "... Smanjenje stvarnog i percipiranog nivoa korupcije, jačanje životnih uslova svih građana, efikasnije upravljanje rizicima korupcije, afirmacija pozitivnih društvenih vrijednosti kao što su integritet, odgovornost i transparentnost, povratak povjerenja građana u institucije vlasti i stvaranje uslova za snažniji privredni razvoj, a sve uz intenzivniju podršku donosilaca odluka i strateških partnera u borbi protiv korupcije..." Prijedlog TI BiH: Riječ "jačanje" zamijeniti sa "unaprijediti" ili "poboljšati" u kontekstu životnih uslova. Riječ "povratak" zamijeniti sa "povećanje" u kontekstu na povjerenje građana. MONITORING I EVALUACIJA "Također, navedeni sistem pruža kvalitetnu osnovu za revidiranje Akcionog plana, čime se osigurava kontinuirano poboljšanje efikasnosti provedbe Strategije i Akcionog plana. S tim u vezi, vrlo je važan kvalitet informacija koje će se prikupljati putem monitoringa i evaluacije kako bi se osigurali pouzdani i objektivni izvještaji. Za realizaciju strateških ciljeva, institucije BiH će koristiti finansijska sredstva planirana u okviru svojih redovnih godišnjih budžeta, kao i međunarodnu projektnu i bilateralnu podršku i pomoć eksternih partnera u provedbi specifičnih aktivnosti." Prijedlog TI BiH: Navesti način saradnje institucija BiH sa institucijama na drugim nivoima vlasti, a u svrhu implementacije ove Strategije. Također, konkretizovati na koji način će se pratiti implementacija obaveza na drugim nivoima vlasti.

Naziv:

GENERALNI KOMENTARI NA SADRŽAJ I KONCEPT STRATEGIJE

Tekst:

Razumijevajući potrebu da se Strategija promptno uputi u proceduru, imajući u vidu dužinu vremenskog perioda koji je protekao bez postojanja strateškog dokumenta, ipak je neophodno ukazati na veoma kratak rok koji je ostavljen za javne konsultacije, imajući u vidu da su rokovi za druge strateške dokumente bili značajno duži. Takođe, smatramo da Nacrt Strategije nije inkorporirao sve komentare i prijedloge na koje su upućivale organizacije civilnog društva, uključujući i TI BiH koji je bio uključen i u samu organizaciju sastanaka Radne grupe, posebno u smislu opsega Strategije, nivoa specifičnosti predviđenih aktivnosti, mjerljivosti učinka, te jasne raspodjele zaduženja i određivanje nosilaca predviđenih aktivnosti. Strategiju i mjere predviđene Akcionim planom je neophodno značajno razraditi, posebno u smislu odnosa između ciljeva, predviđenih mjera i konkretnih aktivnosti koje je neophodno preduzeti da bi se mjere i ciljevi ostvarili. Analiza postojećeg stanja nije pružila adekvatnu osnovu za postavljanje početnih indikatora, pa tako ni konkretnih, mjerljivih indikatora uspjeha. Ovo će značajno uticati na mogućnosti i dosege monitoringa i evaluacije, a što je bilo problematično i za mjerenje uspješnosti prethodnih strateških dokumenata. Kada je riječ o strateškim programima i Akcionom planu, mjere koje se odnose na unapređenje zakonskog i institucionalnog okvira je neophodno proširiti na sve relevantne nivoe vlasti, imajući u vidu da bi ova Strategija trebala biti krovni strateški dokument, te kako bi se osiguralo usklađivanje strateških dokumenata kroz sve nivoe vlasti. Pored toga, potrebno je jasno određivanje nosilaca aktivnosti, s obzirom na primjetnu praksu kroz dokument da se kao nosioci generalno određuju sve institucije ili svi organi. Mjere koje se odnose na unapređenje zakonskog okvira je takođe neophodno dodatno konkretizovati na način da se odrede jasne smjernice u kojem pravcu će ići unapređenja, posebno imajući u vidu postojanje konkretnih preporuka relevantnih međunarodnih institucija i organizacija, a kako bi se pružila adekvatna osnova za ocjenu ispunjenosti i izbjegla praksa da se bilo koja izmjena predmetnog zakona, pa makar bila i nazadna, smatra ispunjenjem mjere. Veliki broj mjera koji se odnosi na unapređenje primjene postojećih propisa ili saradnje između institucija mora biti dodatno razrađen na način da predlaže konkretne aktivnosti koje će doprinijeti datom unapređenju, adresirajući potrebe institucija (za koje treba prvobitno provesti analizu potreba i kapaciteta da bi mogli biti adresirani) i već identifikovane nedostatke. U tom smislu, pojedine mjere (a pojedinačni TI BiH prijedlozi su razvrstani prema istima) je potrebno značajno razraditi kako bi bile jasne, konkretne i specifično delegirane nadležnim institucijama, uzimajući u obzir ulogu i nadležnosti istih. Nadalje, indikatori su veoma često formulisani kao aktivnosti, a ne kao mjerljivi pokazatelji učinka, te je potrebno metodološki razgraničiti segmente Akcionog plana na način da postavlja jasne mjere/ciljeve, aktivnosti koje se provode da bi se isti ostvarili/proveli, te indikatore koji pokazuju nivo provedbe i učinka, a koji moraju postavljati ciljane vrijednosti koje bi postavljale planirani okvir. Ovo samim tim podrazumijeva i postavljanje početnih vrijednosti u odnosu na postojeće stanje. Na isti način treba predvidjeti konkretne aktivnosti i obavezu razmjene podataka i rokove izvještavanja relevantnim institucijama, kako bi bilo omogućeno praćenje provedbe, posebno imajući u vidu dosadašnje izazove u ovom segmentu. TI BiH ovim putem još jednom predlaže da se predloženi dokument u značajnoj mjeri doradi kako bi zaista ispunio svrhu, predvidio jasne pravce djelovanja koji će suštinski doprinijeti prevenciji i borbi protiv korupcije, napominjući da bez obzira na hitnu potrebu njegovog usvajanja, pristupu njegovoj izradi se mora ozbiljno pristupiti i u isto vrijeme iskoristiti da propisane mjere odgovaraju potrebama, rizicima i situaciji kroz sektore i sve nivoe vlasti. U suprotnim, Bosna i Hercegovina će dobiti još jedan strateško dokument koji neće biti niti ozbiljno shvaćen i prihvaćen od strane institucija koje bi trebalo da ga provode, neće osigurati ostvarivanje željenih rezultata, te neće biti moguće ni ocijeniti nivo njegovog učinka i provedbe. SWOT analiza stanja u oblasti borbe protiv korupcije "Identifikovane slabosti u neefikasnom sistemu javnih institucija u sprječavanju korupcije, kao i nedostatak adekvatnog normativnog i institucionalnog okvira stvaraju pravnu neizvjesnost i narušavanje povjerenja javnosti. Nedostatak transparentnosti i inkluzivnosti u procesu donošenja odluka predstavljaju ključne izazove koje treba prevladati. Primjena međunarodnih standarda u borbi

protiv korupcije može značajno poboljšati poziciju BiH i pomoći njenom razvoju. Međunarodna podrška pruža dodatne resurse i ekspertizu za rješavanje navedenih slabosti kroz usvajanje najboljih praksi. Usporavanje integracija u EU, bosanskohercegovačkom sistemu borbe protiv korupcije onemogućit će pristup fondovima i tehničkoj pomoći, samim tim pojačavaju se prijetnje geopolitičkoj stabilnosti, što uzrokuje loše pozicioniranje BiH na međunarodnoj sceni....” Prijedlog Transparency International u BiH: Konkretnije identifikovati slabosti normativnog i institucionalnog okvira. Konkretizovati međunarodne standarde koje je neophodno primijeniti i referisati se na njih u ciljevima i mjerama. Opći cilj “... Smanjenje stvarnog i percipiranog nivoa korupcije, jačanje životnih uslova svih građana, efikasnije upravljanje rizicima korupcije, afirmacija pozitivnih društvenih vrijednosti kao što su integritet, odgovornost i transparentnost, povratak povjerenja građana u institucije vlasti i stvaranje uslova za snažniji privredni razvoj, a sve uz intenzivniju podršku donosilaca odluka i strateških partnera u borbi protiv korupcije...” Prijedlog TI BiH: Riječ “jačanje” zamijeniti sa “unaprijediti” ili “poboljšati” u kontekstu životnih uslova. Riječ “povratak” zamijeniti sa “povećanje” u kontekstu na povjerenje građana.

MONITORING I EVALUACIJA “Također, navedeni sistem pruža kvalitetnu osnovu za revidiranje Akcionog plana, čime se osigurava kontinuirano poboljšanje efikasnosti provedbe Strategije i Akcionog plana. S tim u vezi, vrlo je važan kvalitet informacija koje će se prikupljati putem monitoringa i evaluacije kako bi se osigurali pouzdani i objektivni izvještaji. Za realizaciju strateških ciljeva, institucije BiH će koristiti finansijska sredstva planirana u okviru svojih redovnih godišnjih budžeta, kao i međunarodnu projektnu i bilateralnu podršku i pomoć eksternih partnera u provedbi specifičnih aktivnosti.” Prijedlog TI BiH: Navesti način saradnje institucija BiH sa institucijama na drugim nivoima vlasti, a u svrhu implementacije ove Strategije. Također, konkretizovati na koji način će se pratiti implementacija obaveza na drugim nivoima vlasti.